

DANIEL PETER JANÁČEK, O.PRAEM. OPAT STRAHOVSKÝ

Velký pátek 2022

Kdo chce vědět, kdo je Bůh a kdo je člověk, kdo chce poznat pravdu o Bohu a člověku, potřebuje jeden, jediný pohled: pohled na kříž. Tam vidí, kdo je Bůh a kdo je člověk. Souhlasíme s tím? A je to tak jednoduché? Skutečně vidíme na kříži Boha a člověka? Nepřecházíme kolem, nepotřásáme hlavou, a neříkáme: Tento tady, to už snad ani není člověk, to je rozšlápnutý červ, potupa lidství, vyvrhel lidu? (Ž 22), vždyť už na něm není nic lidského, nic z člověka, nic z Boha. A přece! Na kříži vidíme obojí v nejvyšší míře, v největší hloubce a intimitě, protože na kříži vidíme, jaký je Bůh! Jde do krajnosti, až tam, kde není nic z jeho lásky, jeho důstojnosti, jde až za hranice, až tam, kde je už jenom naše nenávisť a zloba, kde se kašle na lidská práva a důstojnost, až tam, kde z člověka nezůstalo nic, protože byl zmanipulován, znásilněn, zmlácen, rozbombardován, nebo rozstřílen. Tak vzácný je člověk pro Boha, že ho považuje za hodného své krve, své lásky.

Možná vám je známý pojem Kurapaty. Je to lesní komplex na severu Minsku, kde v letech 1937 až 1941 každou noc příslušníci NKVD (lidového komisariátu vnitřních záležitostí), tedy centrálního státního orgánu Sovětského svazu, přivázeli nákladními automobily zatčené obyvatele Běloruska, kteří zde byli postříleni a zahrabáni do písku. K vraždám došlo před napadením Sovětského svazu německou armádou. Případné nálezy mrtvých se po válce vysvětlovaly jako pozůstatky německé okupace. Po roce 1989 se Kurapaty staly pietním místem a bylo zde vztyčeno množství křížů. Od roku 2019 začala minská vláda na osobní příkaz prezidenta Lukašenka kříže odstraňovat, odstranila jich na 150. Bojíme se pohledu na kříž? Kdo chce poznat pravdu o Bohu a člověku, potřebuje se podívat na kříž. Potřebujeme slyšet zprávy o tom, co se děje. Nesmíme odvracet pohled a zavírat uši nad tím, co se dnes děje.

Bůh se vydal hledat člověka až do krajnosti, až za kraj naší lidské malosti a bídy. Kříž nám ukazuje naše hranice, ukazuje, čeho všeho je člověk schopen, a my nemůžeme říct: „To oni,“ že to vše působí jenom ti druzí. Sami přicházíme ke svým hranicím, narážíme na ně, na hranice svých možností a sil, kde už nic nemůžeme, ani nevíme, tam, kde už není nic, jenom náš strach. Člověk je bytí,

které přichází k svým hranicím. A když je popřeme, když popřeme svou hříšnost, malost, omezenost, pak se teprve stáváme nelidskými. Naše hranice k nám patří. Naopak, stáváme se nelidskými, když je popíráme. Ježíšův kříž nám dává odvahu přijmout své hranice, přijmout sebe samotné, přijmout se i se slabostí, vinou a hříchem. Máme možnost se nechat Bohem chytit na svých hranicích, nechat se jím najít. Nechat se najít tím, který šel pro nás až za hranici, až do krajnosti, až na kříž. Bůh hledal člověka, a našel ho na dřevě kříže.